

NIEINTUICYJNOŚĆ - CECHA DYNAMIKI SYSTEMÓW

... Myślenie ludzkie jest źle przystosowane do analizy systemów o wysokim stopniu złożoności. Ludzkim nawykiem jest chwytnie, przy analizie systemu, zmiennej najlepiej "widocznej", najbardziej ruchliwej, odbiegającej od normy zmiennej w hyper - lub hypotrofii kryzysowej, jako zmiennej najważniejszej, tzn. tej na którą trzeba oddziaływać, by ewolucji nadać pożądany kierunek.

Nadto człowiek zawsze liczy, że system przybierze pożądany kierunek wówczas, gdy w pożądanym przez nas kierunku nacisniemy ową rzucającą się w oczy zmienną.

... W systemach złożonych prawdziwie ważna jest z reguły pętla najmniej widoczna. Efekty nie są ani ilościowo proporcjonalne do nacisków ani kierunkowo tożsame.

Często jest nawet lepiej nic nie robić niż z najlepszą wolą - poprawiać. Skutki krótkoterminowe są nadto z reguły odmienne od długoterminowych. Bywa za to, że niewielkim pchnięciem, w niepozornym miejscu, ożywi cały system w pożądany sposób

Counterintuitive Nature
of Social Systems
J.W. Forrester
Technology Review 73.53
(1971)